

un quartà i tres mesurons: Son cinc de Llebrés; tres de les Serres; dos de Sangosta i un per cada un dels de la Costa, Esclet, Cerinyà, Montroig i Moscaroles. Amén d'algunes masies que no sé pas a quin d'ells corresponen: Mas Falgueras, Güitó de la bassa, Sebrià de la pinya, Matabous, Palahí del bosc i Camins blancs.

Dins de la vila també hi havia alguns aconductats que pagaven amb blat. Sis d'ells sols figuren amb el seu nom i cognom. D'altres hi figura el del carrer: Xec i Bauset del Firal; la vidua Barceló i Grau Estanyol del carrer del Soleiador i en queden dotze que figuren amb llur activitat professional: Dos hisendats, dos serrallers, dos sastres, un moliner, un rajoler, un treballador sense especificar llur treball. El campaner Jaume Pascual a qui la gent li deia bailon i DOS TAPERS. Per cert que un d'ells nomenat Grau Maimí i que era conegut pel motiu del «taparet», pagava la conducta amb dos mallals i mig de vi (uns quaranta porrons) i el mateix feien Pere Parons i Torras, Sebastià Artau i Martí, dit blanquer. Com és de pensar la conducta queia pel mes d'octubre: Es tractava doncs, d'un vi novell.

Entretinguem-nos ara amb algunes característiques dels clients del besavi que el pagaven amb pessetes. Cap d'ells vivia fora de la població. El preu de la conducta oscil·lava entre quatre i sis pessetes l'anyada. Són molt pocs els que en pagaven set i sols n'hi ha un que en pagués vuit. Entre tots formen un conjunt d'uns vuitanta en arribar a l'any 1847. Veus ací les professions: Set corders; quatre sastres i quatre sabaters; tres negociants i tres teixidors; dos veterinaris, dos adroguers i dos botiguers i un ferrer de tall, flaquer, fuster, comerciant, esparter, terrisser, rajoler, clavetaire, garvellador, escultor i UN TAPER. Un mestre de minyons, col·lector (recaptador), músic, notari i un empleat del correu. Hi ha també tres que figuren com a treballadors però sense especificar llur treball i en queden una quarentena sense cap mena d'etiqueta laboral. Cal pensar que molts pocs d'ells serien rentistes i que més d'una dotzena treballarien en la indústria del suro, encar que ens estranyi que no ho especifiqui com solia fer-ho en altres comptats casos.

Hi ha alguns cognoms i motius que sobrevisqueren als temps: Terrisser del mas Tomàs; Tolosà de la Font; Xec del Firal; Joan Nadal dit Xarrich del Firal; Narcís Vilallonga dit «Ñol»; Rabassedes; Vicens Gruart, taper, dit de la Perpètua; Jubert de l'Arrabal; Rafael Grau dit Colera; Jaume Casademont dit lo Ganxò; J. Figueras dit Menna.

Tres noms i un detall he volgut retenir abans de posar punt final a l'anàlisi d'aquesta llista de persones del Cassà de fa més de cent anys. «Agustí Daussà, dit Tou», «comerciant»; fou el meu besavi matern, pare, entre altres, d'Agustí Daussà Delmàs, oncle-avi meu, metge distinguit, premi extraordinari de llicenciatura de la Facultat de Medicina de Barcelona i pioner de la indústria tapera a Cassà i un dels primers exportadors de divuits